

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΑΝΕΙΟ

PP02 Η Ανδρική Υπογονιμότητα ως Δείκτης Γενικής Υγείας των Ανδρών

Μπελαντής Χαράλαμπος Επικ. Επιμ.Β Ουρολογίας, Κανακάκης Ηλίας Ειδικ. Δήμου Αναστάσιος Ειδικ. Τζουλάκης Σταύρος Δ/ντης, Τζωρτζακάκης Δημήτρης Επιμ Α, Φραντζεσκάκη Χαρικλεια.Προισταμ, Χαιρέτης Ιωάννης Δ/ντης
Ουρολογική κλινική Βενιζέλειο Πανάνειο Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου

Ποσοστό άνω 15% των ζευγαριών αντιμετωπίζει πρόβλημα υπογονιμότητας, με τον ανδρικό παράγοντα να είναι περίπου στο 50%. Σημαντικός αριθμός νέων δεδομένων υποστηρίζει ότι ο ανδρικός παράγοντας υπογονιμότητας αποτελεί πιθανό βιοδείκτη για τη γενική υγεία των ανδρών. Διαταραχές όπως καρκινογένεση, διαβήτης, μεταβολικό σύνδρομο, παχυσαρκία και καρδιοαγγειακή νόσος, έχουν συσχετιστεί σε μεγαλύτερο ποσοστό μεταξύ ανδρών με επιβεβαιωμένη υπογονιμότητα. Επιπλέον πληθυσμιακές μελέτες υποδεικνύουν την ύπαρξη μεγαλύτερου κινδύνου θνησιμότητας σε υπογόνιμους άνδρες.

Αναδρομικές και πληθυσμιακές μελέτες συσχετίζουν τόσο τη συννοσηρότητα όσο και την θνησιμότητα στη συνολική υγεία των υπογόνιμων ανδρών. Χαρακτηριστική είναι προοπτική μελέτη ελέγχου (Salonia et al. Urol. 2009) που περιλάμβανε 344 άνδρες με γνωστή υπογονιμότητα και 293 γόνιμους άνδρες ίδιας ηλικίας από όλη την Ευρώπη, χρησιμοποιώντας τον Δείκτη Συννοσηρότητας Charlson (CCI) για την αντικειμενική ποσοτικοποίηση της επιβάρυνσης υγείας των αδρών, φάνηκε ότι οι υπογόνιμοι άνδρες είχαν σημαντικά υψηλότερες βαθμολογίες σε σύγκριση με τους γόνιμους άνδρες. Στοιχεία από τις ΗΠΑ καταδεικνύουν ότι ο κίνδυνος εμφάνισης καρδιοαγγειακών παθήσεων, καρκίνου και διαβήτη είναι μεγαλύτερος στην ομάδα ανδρών με υπογονιμότητα.

Πολλαπλές μελέτες έχουν διερευνήσει τον επιπολασμό κακοηθειών στον πληθυσμό των υπογόνιμων ανδρών. Τα πρώτα αποτελέσματα επιβεβαιώθηκαν από μετανάλυση ελέγχου όπου ο σχετικός κίνδυνος ανήλθε στο 2.8% για καρκίνο των όρχεων στους υπογόνιμους άνδρες. Μεγαλύτερες πληθυσμιακές μελέτες χρησιμοποιώντας δεδομένα εθνικών μητρώων τόσο σε πληθυσμούς στις ΗΠΑ όσο και στην Ευρώπη επιβεβαίωσαν τη θετική συσχέτιση. Η μελέτη που διεξάχθηκε από τον Richiardi et al 2004.J.Nat.Cancer.Inst.παρατήρησε χαμηλότερο κίνδυνο καρκίνου των όρχεων για τους άνδρες που έχουν αποκτήσει παιδία. Σε μελέτη με δείγμα 30.000 Δανών ανδρών υπήρξε άμεση συσχέτιση μεταξύ ποιότητας του σπέρματος και του κινδύνου ανάπτυξης καρκίνου των όρχεων. Παρόμοια αποτελέσματα δημοσιευτήκαν σε αναδρομική μελέτη με δείγμα 20.443 ανδρών που υποβλήθηκαν σε ανάλυση σπέρματος και σύγκριση με 20.443 γόνιμους μάρτυρες δείχνοντας ότι οι άνδρες με αλλοιώσεις στο σπερμοδιάγραμμα έχουν αυξημένο κίνδυνο κατά 3.3 φορές περισσότερο για εμφάνιση καρκίνου των όρχεων σε σύγκριση με την ομάδα ελέγχου. Η συσχέτιση μεταξύ καρκίνου του προστάτη και ανδρικής υπογονιμότητας έχει αντικρουόμενα αποτελέσματα, αν και παρατηρούνται υψηλότερες τιμές PSA σε σύγκριση με τους γόνιμους άνδρες. Επίσης έχουν μελετηθεί και άλλοι τύποι καρκίνου σε σχέση με την ανδρική υπογονιμότητα καταδεικνύοντας έως και 49% υψηλότερο κίνδυνο να διαγνωστούν κακοήθειες όπως μελάνωμα, καρκίνος του θυροειδούς και αιματολογικοί καρκίνοι. Άλλες χρόνιες παθήσεις που έχουν μελετηθεί είναι η παχυσαρκία, συσχετίζοντας το δείκτη μάζας σώματος και παραμέτρους του σπερμοδιαγράματος, ο σακχαρώδης διαβήτης και η αντίσταση στην ινσουλίνη, όπου ο κίνδυνος εμφάνισης τους είναι έως και 1.6 φορές μεγαλύτερος σε υπογόνιμους άνδρες. Επίσης έχει μελετηθεί ο αυξημένος αριθμός τριγλύκεριδίων και ολικής χοληστερόλης και η χαμηλή τιμή της HDL αλλά και το ποσοστό εμφάνισης μεταβολικού συνδρόμου (7.75%) σε άνδρες με επηρεασμένους παραμέτρους του σπέρματος. Η ανδρική υπογονιμότητα έχει συσχετιστεί επίσης και με τη θνησιμότητα. Σε μεγάλη πληθυσμιακή μελέτη Δανών ανδρών προσδιορίστηκε γραμμική συσχέτιση μεταξύ της ποιότητας του σπέρματος και του κινδύνου θανάτου. Αντίστοιχη αμερικάνικη μελέτη αξιολόγησε σχεδόν 12.000 άνδρες και εντόπισε άμεση συσχέτιση μεταξύ ποιότητας σπέρματος και θνησιμότητας, σύμφωνα με την οποία άνδρες με δύο τουλάχιστον ανωμαλίες σπέρματος είχαν διπλάσιο κίνδυνο θανάτου.

Η ανδρική υπογονιμότητα μπορεί να είναι ένας δείκτης της συνολικής κατάστασης υγείας των ανδρών. Αρκετές μελέτες έχουν συνδέσει την ανδρική υπογονιμότητα με αυξημένο κίνδυνο καρκίνου των όρχεων. Επίσης επιπλέον κακοήθειες φαίνεται να συσχετίζονται με την ανδρική υπογονιμότητα. Μεγάλες πληθυσμιακές μελέτες έχουν αναδείξει τη σύνδεση μεταξύ σακχαρώδη διαβήτη, καρδιοαγγειακών παθήσεων, μεταβολικού συνδρόμου και υψηλότερης συννοσηρότητας σε υπογόνιμους άνδρες. Πολλές μεταναλύσεις αναδεικνύουν την υψηλότερη θνησιμότητα σε άνδρες με μειωμένη ποιότητα σπέρματος.

Βιβλιογραφία.

1. Del Giudice F, Kasman AM, Chen T, De Berardinis E, Busetto GM, Sciarra A, Ferro M, Lucarelli G, Belladelli F, Salonia A, Eisenberg ML. The Association between Mortality and Male Infertility: Systematic Review and Meta-analysis. Urology. 2021;154:148-57. Del
2. Giudice F, Kasman AM, De Berardinis E, Busetto GM, Belladelli F, Eisenberg ML. Association between male infertility and male-specific malignancies: systematic review and meta-analysis of population-based retrospective cohort studies. Fertil Steril. 2020;114(5):984-96.
3. Latif T, Kold Jensen T, Mehlsen J, Holmboe SA, Brinth L, Pors K, Skouby SO, Jørgensen N, Lindahl-Jacobsen R. Semen Quality as a Predictor of Subsequent Morbidity: A Danish Cohort Study of 4,712 Men With Long-Term Follow-up. Am J Epidemiol. 2017;186(8):910-17.
4. Salonia A, Matloob R, Gallina A, Abdollah F, Sacca A, Briganti A, Suardi N, Colombo R, Rocchini L, Guazzoni G, Rigatti P, Montorsi F. Are infertile men less healthy than fertile men? Results of a prospective case-control survey. Eur Urol. 2009;56(6):1025-31.
5. Sermondade N, Faure C, Fezeu L, Shayeb AG, Bonde JP, Jensen TK, Van Wely M, Cao J, Martini AC, Eskandar M, Chavarro JE, Koloszar S, Twigt JM, Ramlau-Hansen CH, Borges E, Jr., Lotti F, Steegers-Theunissen RP, Zorn B, Polotsky AJ, La Vignera S, Eskenazi B, Tremellen K, Magnusdottir EV, Fejes I, Hercberg S, Levy R, Czernichow S. BMI in relation to sperm count: an updated systematic review and collaborative meta-analysis. Hum Reprod Update. 2013;19(3):221-31.
6. Ventimiglia E, Capogrosso P, Boeri L, Serino A, Colicchia M, Ippolito S, Scano R, Papaleo E, Damiano R, Montorsi F, Salonia A. Infertility as a proxy of general male health: results of a cross-sectional survey. Fertil Steril. 2015;104(1):48-55.